

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Освітня програма	22775 Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	106 Географія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	22775
Назва ОП	Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	106 Географія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Белова Наталія Володимирівна, Корнус Анатолій Олександрович, Молікевич Роман Сергійович, Гнатюк Світлана Сергіївна, Боярин Марія Володимирівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	26.02.2025 р. – 28.02.2025 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://karazin.ua/storage/documents/1796_ymD7WzATh2dpTIM95UdLo1XJc.pdf
Програма візиту експертної групи	https://karazin.ua/storage/static-content/source/news/2025-02/86dc591d-5032-48f4-9f1b-f7aba9644547.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

ОПП «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів» має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти відповідно до Статуту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна та Кодексу цінностей Каразінського університету. Особливість та фокус ОПП полягають в акцентуванні уваги на формуванні фахівця із сучасним науковим світоглядом і мисленням для вирішення проблем раціонального природокористування та охорони природи, кадастру природних ресурсів на основі сучасних геоінформаційних технологій. Найбільш яскраво вираженими позитивними практиками є: узгодженість ОПП з місією та стратегією ЗВО. ОПП враховує тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевий та регіональний контексти, а також досвід аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм; у ЗВО наявні чіткі правила і процедури, що визначають права та обов'язки учасників освітнього процесу. ОПП передбачає проведення дослідницьких виїздів у форматі «Експедиції вихідного дня», що дозволяє студентам проводити польові дослідження, збирати реальні дані та апробувати методи фізико-географічних, зокрема гідрометеорологічних та інших досліджень природних ресурсів поза межами аудиторних занять. На базі ОПП діють студентські наукові об'єднання, що не лише залучають студентів до наукових досліджень, а й допомагають у розробці навчальних і науково-методичних матеріалів, а також у впровадженні сучасних технологій у освітній процес. Позитивною практикою є участь студентів у реальних прикладних дослідженнях – це дозволяє студентам отримати практичний досвід, який безпосередньо застосовується у професійній діяльності. ОПП має перспективи розвитку на основі наявного кадрового потенціалу, використання класичних та інноваційних методів навчання, позитивних практик організації освітнього процесу, відповідного матеріально-технічного забезпечення. Створення філії кафедри у Харківському регіональному центрі з гідрометеорології, дозволяє студентам отримувати доступ до актуальних даних, працювати з сучасним обладнанням та виконувати дослідження у реальних виробничих умовах, що є взірцевою практикою. Фінансові ресурси, інноваційне програмне забезпечення та обладнання, цілком забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети та програмних результатів навчання. Передовою є практика можливості використання всіх наявних ресурсів та інфраструктури у дистанційному форматі. Також ЗВО активно розбудовує мережу підземних просторів, що дозволяє не тільки забезпечити безпечність освітнього середовища, а й формувати зони соціальної взаємодії. За результатами акредитаційної експертизи ЕГ констатує, що ОПП в цілому відповідає Критеріям оцінювання якості освітньої програми, виявлені недоліки не є суттєвими та пропонує акредитувати ОПП «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів» за першим рівнем вищої освіти у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.

Недоліки

У результаті проведеного експертного оцінювання у дистанційній формі ЕГ було виявлено несуттєві недоліки ОПП «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів», а саме : під час зустрічей ЕГ у фокус-групах із здобувачами вищої освіти та роботодавцями виявлено, що вони в цілому задоволені набутими здобувачами вищої освіти соціальними навичками, проте висловили сподівання про перерозподіл загального обсягу ОК6 протягом усього терміну навчання, що дасть можливість здобувачам удосконалювати навички з іноземної мови, в контексті активізації участі здобувачів у міжнародній академічній мобільності та з метою вступу на магістерські програми; виявлено що зауваження та пропозиції зацікавлених сторін щодо змісту, форм та методів навчання у процесі забезпечення освітнього процесу на ОПП внесено у відповідну зведену таблицю внесених пропозицій до ОПП, проте у ній не зазначено дати та авторів пропозицій; пасивна академічна мобільність, низька активність здобувачів у неформальній та/або інформальній освіті, а також відсутність практики визнання результатів навчання та кваліфікацій, отриманих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності); не у всіх силабусах та робочих програмах ОК оновлено список рекомендованих джерел з врахуванням сучасних публікацій світових видавництв, публікацій НПП, окремі РП не містять сучасних (не старше 5 років) джерел інформації, у РП відсутні гіперлінки на джерела інформації, що ускладнює доступ здобувачів освіти до них в умовах дистанційного навчання, не опубліковані актуальні наскрізні програми практик; присутня недостатня поінформованість здобувачів вищої освіти щодо механізмів та алгоритму дій у разі виникнення конфліктів; пасивна академічна мобільність здобувачів, яку можна покращити через проекти віртуальної академічної мобільності та/або через програми академічного обміну. Це на думку ЕГ, допоможе розширити різного роду фахові компетентності та soft skills здобувачів вищої освіти; професійна діяльність викладачів, залучених до даної освітньої програми, відповідає академічним і професійним вимогам, проте, було виявлено недостатню публікаційну активність НПП за предметною областю ОК17 і ОК24; відсутня система повноцінної оцінки якості викладання кожної з дисциплін по проходженню курсу; у формі " Узагальнення пропозицій, що надійшли під час обговорення", не зазначено від кого надійшли пропозиції та яким чином вони були враховані; затвердження ОП програми засіданням кафедри, навчально-методичною комісією факультету та вченою радою факультету відбувається в один день, в такому варіанті відсутній запас часу на внесення можливих змін чи доповнень у випадку якщо такі будуть внесені.

Рекомендації

У результаті проведеного експертного оцінювання у дистанційній формі ОПП «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів» ЕГ пропонує такі рекомендації: -під час чергового перегляду ОПП, здійснити перерозподіл аудиторного навантаження ОК6 Іноземна мова за фахом з вересня 2025 року; - зазначити у зведеній

таблиці внесених пропозицій до ОПП дати та авторів пропозицій та зауважень зацікавлених сторін щодо змісту, форм та методів навчання у процесі забезпечення освітнього процесу на ОПП; протягом 2025-2026 н.р. директорам Центру міжнародного співробітництва та Центру позаосвітньої діяльності, деканату, завідувачу кафедри та гаранту активізувати участь здобувачів вищої освіти, які навчаються за цією ОП, в програмах академічної мобільності та у неформальній та/або інформальній освіті шляхом популяризації та залучення здобувачів до навчання на безкоштовних освітніх платформах, зокрема, Prometheus, Coursera, EdEra та ін; при черговому оновленні робочих програм (до початку наступного навчального року) доповнити зміст РП очікуваними результатами навчання. Актуалізувати списки літератури у РП, передусім основної літератури, доповнивши їх гіперпосиланнями, включаючи можливості Google Drive, для полегшення доступу до них здобувачам освіти. Підвищити публікаційну активність викладачів, що забезпечують викладання ОК 17 «Картографія» та ОК24 «Основи геоекології», оприлюднити на сайті кафедри актуальну наскрізну та окремі програми практики; деканату проводити щорічно (на початку навчального року) просвітницьку діяльність щодо прав здобувачів у разі виникнення конфліктних ситуацій, а також алгоритму їх дій; в 2025-2026 н.р. директорам Центру міжнародного співробітництва та Центру позаосвітньої діяльності, деканату, завідувачу кафедри та гаранту активізувати участь здобувачів вищої освіти, які навчаються за цією ОПП, в програмах академічної мобільності; керівнику навчального відділу, начальнику Відділу методичної та акредитаційної роботи та директору Центру позаосвітньої діяльності рекомендовано покращити рівень поінформованості студентів шляхом оновлення у 2025-2026 н.р. «Пам'ятки студента», яка є порадиником студентам у навчальній, науковій, просвітницькій діяльності; студентській раді разом з профільним відділом до кінця семестру переглянути та оновити анкету для опитування здобувачів щодо якості освіти та провести оновлене анкетування за результатами поточного семестру; запровадити повноцінне централізоване опитування якості викладання освітньої компоненти по завершенню дисципліни; у формі узагальнення пропозицій зазначати хто саме вніс пропозицію, зазначати розгорнуто яким чином врахована пропозиція та якою процедурою розглядалися та затверджувались зміни по даним пропозиціям (відповідні корективи внести для поточного обговорення ОПП); переглянути процесуальний порядок затвердження ОПП та врахувати дані рекомендації при затвердженні ОПП за нинішнім проектом.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОПП «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів» (https://karazin.ua/storage/documents/1322_1ME4AJRhadfDYdR72uJQ7gp3e.pdf) має чітко сформульовані цілі, які дозволяють досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 106 Географія галузі знань 10 Природничі науки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти затверджено Наказом № 805 Міністерства освіти і науки України від 16.06.2020 р. https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/2020/07/10/106_Neohrafiya-bakalavry-1.pdf. ОПП «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів» розроблена у відповідності до Стандарту та з дотриманням вимог Закону України «Про вищу освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>. Забезпечення здобуття здобувачами освіти загальних (ЗК1-ЗК14) і спеціальних (СК1-СК15) компетентностей та досягнення програмних результатів навчання (ПР01-ПР17) в ОПП «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів» передбачено за рахунок опанування визначених ОПП обов'язкових та вибіркових ОК, у тому числі навчальних та виробничих практик, підготовки і захисту кваліфікаційної роботи бакалавра, складання кваліфікаційного іспиту. ЕГ відзначає, що, окрім відповідності стандарту, інноваційною практикою в ОПП «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів» є розширення переліку спеціальних компетентностей (ФК12, ФК13, ФК14, ФК15) та програмних результатів навчання (РН12, РН13, РН14), які поглиблюють практичне спрямування та регіональний контекст підготовки здобувачів вищої освіти. ОПП розроблена згідно вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна» (https://karazin.ua/storage/documents/978_m69w4Iy9lUkYdcQRbCuWoLfTo.pdf).

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати

виконання вимог відповідних професійних стандартів

Зміст ОПП «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів» (https://karazin.ua/storage/documents/1322_1ME4AJRhadfDYdR72uJQ7gp3e.pdf) відповідає вимогам та дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 106 Географія галузі знань 10 Природничі науки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти затверджено Наказом № 805 Міністерства освіти і науки України від 16.06.2020 р. https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/2020/07/10/106_Heohrafiya-bakalavry-1.pdf. Професійна кваліфікація не присвоюється, оскільки професійний стандарт відсутній.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Фокус ОПП «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів» має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти відповідно до «Стратегії розвитку Каразінського університету на 2019-2025 роки» та Статуту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (https://karazin.ua/storage/documents/319_tXkirH6oTt59Q9jsLMUeocOfb.pdf) та Кодексу цінностей Каразінського університету (https://karazin.ua/storage/documents/322_kmp5KTJ6sbiEsjMzjoRIhdmG7.pdf) зокрема задекларований місії – «надання високоякісних освітніх послуг, формування високих цінностей свободи наукового мислення, творчого пошуку, толерантності, людяності та відкритості». Стратегічною метою університету є створення привабливого людиноцентричного освітнього і наукового середовища через розвиток власного потенціалу, досягнення лідерства у регіоні та міжнародне визнання для здійснення підготовки конкурентоспроможних фахівців, має потужну практичну складову і забезпечує успішне працевлаштування на ринку праці відповідно до наукового світогляду і мислення. Метою ОПП є підготовка висококваліфікованих фахівців-географів, конкурентоспроможних на ринку праці, які здатні розв'язувати географічні, спеціалізовані задачі у природничій галузі, фізичній географії, моніторингу та кадастрі природних ресурсів. Особливість та фокус ОПП полягають в акцентуванні уваги на формуванні фахівця із сучасним науковим світоглядом і мисленням для вирішення проблем раціонального природокористування та охорони природи, кадастру природних ресурсів на основі сучасних геоінформаційних технологій. Під час роботи з фокус-групами роботодавці, випускники, здобувачі ВО та учасники «Відкритої зустрічі» демонстрували значну поінформованість у деталях реалізації ОПП та всебічну залученість до її вдосконалення. Враховано сучасні тенденції розвитку спеціальності, а також вивчено вітчизняний та європейський досвід, що втілено у формуванні візії програми та результатів навчання, використано власний багаторічний досвід підготовки фахівців вищої кваліфікації, викладання та проведення наукових досліджень.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Аналіз Відомостей про СО свідчить про залученість широкого кола зацікавлених осіб до розробки та удосконалення ОПП частина яких входить до складу робочої групи (https://karazin.ua/storage/documents/500_Ie2Qea1VNAJENVuduRNLvB4fP.pdf), онлайн зустрічі зі стейкхолдерами підтвердили існування не формального, а реального інтересу зацікавлених осіб до ОПП. До обговорення ОПП «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів» долучались завідувач сектору метеорологічних прогнозів Харківського регіонального центру з гідрометеорології Кондаурова І. Ю., яка запропонувала ввести вибірковий ОК «Синоптична метеорологія», завідувачем кафедри геоморфології та картографії Тбіліського державного університету імені Івана Джагашвілі проф. Т. П. Гордезіані, було запропоновано запровадити ОК 33 «Геоecологічна експертиза територій». Студентоцентричний підхід та партнерство як принципи розвитку ХНУ імені В. Н. Каразіна сприяє активному долученню здобувачів до перегляду ОПП. В ОПП 2020 року внесено зміни, що запропонував здобувач Дмитрієв С. С., щодо включення до переліку основних ОК «Моніторинг довкілля» (<https://office.naqa.gov.ua/1282c462-e7ae-427a-be09-2174fa093f09>), що було підтверджено під час онлайн-зустрічі. У 2024 році до групи розробників ОПП було включено здобувачів Грекову Є. Д., Кабанову В. К., Кухтіну Г. О., які на зустрічі фокус-групи підтвердили участь в обговоренні змісту ОПП та перегляду змін. У ЗВО функціонує система студентського самоврядування, представники входять до складу вчених рад факультетів, вченої ради та науково-методичної ради ЗВО. Врахування зауважень та пропозицій щодо змісту, форм та методів навчання у процесі забезпечення освітнього процесу на ОПП підтверджено таблицею внесення пропозицій до ОПП (https://physgeo.univer.kharkov.ua/files/programs/projects/2024/106_bachelor_physgeo_prop.pdf), проте у ній не зазначено дати та авторів внесених пропозицій. Існує тісна співпраця з іншими ЗВО, науковими та профільними установами: ЛНУ імені Івана Франка, ЧНУ імені Юрія Федьковича, Херсонським державним університетом, КНУ імені Т. Г. Шевченка, Харківським регіональним центром з гідрометеорології, Регіональним офісом водних ресурсів у Харківській області, та інші, що було підтверджено під час онлайн-зустрічі, а також підкреслено тісну співпрацю між потенційними роботодавцями та ЗВО, що сприяє практичній орієнтації ОПП, узгодженості її цілей та змісту.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Спеціальність 106 «Географія» є комплексною, єдиною та неподільною, яка з різних напрямків забезпечує спільну кінцеву мету: оптимізація взаємодії в системі «Природа-Людина». В ОПП «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів» чітко висвітлено цілі, заплановані компетентності та результати навчання. Цілі ОПП відповідають тенденціям розвитку ринку праці України та враховують регіональну специфіку, що означає, як: підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних професіоналів в системі освіти та науки для сталого розвитку у напрямі вирішення практичних завдань, зокрема інноваційного характеру, здатних до організаційно-управлінської та природоохоронної діяльності щодо моніторинг і кадастр природних ресурсів з метою забезпечення ресурсно-екологічної безпеки регіону. З огляду на значні перетворення в результаті військових дій як у довкіллі, так і в суспільстві, затребуваність фахівців, здатних комплексно розв'язувати задачі з проблематики екоциду, управління природокористуванням, моніторингом і кадастром природних ресурсів, що забезпечують програмні результати ОПП, буде зростати. Регіональний контекст при формуванні цілей та результатів враховано. При формуванні цілей та результатів навчання в ОПП було враховано досвід Київського національного університету імені Т.Г. Шевченка, ЛНУ імені Івана Франка, ЧНУ імені Юрія Федьковича, Херсонського державного університету за подібними ОПП, що було підтверджено під час відкритої зустрічі. Враховано досвід університетів-партнерів: Белградського університету, Естонського університету природничих наук, Тартуського університету, Віденського університету, що було втілено у візії ОПП, зокрема у застосуванні передових методів і технологій у навчанні та наукових дослідженнях з метою отримання нових знань, особистісного розвитку і соціальних навичок здобувачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Цілі ОПП чітко сформульовані, відповідають візії, місії та стратегії ХНУ імені В. Н. Каразіна. При розробці та перегляді ОПП втілено принцип партнерства та студентоцентризованого підходу, враховано інтереси роботодавців та інших стейкхолдерів. Враховано сучасні тенденції розвитку спеціальності, а також вивчено вітчизняний та європейський досвід, що втілено у формуванні візії програми та результатів навчання, використано власний багаторічний досвід підготовки фахівців вищої кваліфікації, викладання та проведення наукових досліджень. У контексті підкритерію 1.4. - врахування зауважень та пропозицій щодо змісту, форм та методів навчання у процесі забезпечення освітнього процесу на ОПП підтверджено таблицею внесення пропозицій до ОПП, проте у ній не зазначено дати та авторів внесених пропозицій. Враховуючи повну відповідність, ОПП за Критерієм 1 за підкритеріями 1.1, 1.2, 1.3, 1.5 та не повну відповідність за підкритерієм 1.4 дозволяє ЕГ встановити відповідність за критерієм 1 – рівню В.

Недоліки

Врахування зауважень та пропозицій зацікавлених сторін щодо змісту, форм та методів навчання у процесі забезпечення освітнього процесу на ОПП підтверджено відповідною зведеною таблицею внесених пропозицій до ОПП, проте у ній не зазначено дати та авторів пропозицій.

Рекомендації

ЕГ рекомендує ЗВО надалі активно просувати свої освітні програми у публічній площині, займатися розвитком бренду Університету, популяризувати не тільки сам ЗВО, а й у цілому спеціальність «Географія». Під час чергового перегляду освітньої програми у 2025 р. у таблиці Врахування зауважень та пропозицій отриманих у результаті публічного обговорення ОПП чітко зазначати дату та авторів внесених пропозицій.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг	ОПП	«Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів»	2024	року	згідно НП
https://karazin.ua/storage/documents/1322_1ME4AJRhadfDYdR72uJQ7gp3e.pdf					
https://geo.karazin.ua/wp-					

content/uploads/2024/08/%D0%9D%D0%9F_106_%D0%B1%D0%B0%D0%BA_%D1%84%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%Bo-%D0%B3%D0%B5%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%Bo%D1%84%D1%96%D1%8F_24-25.pdf) становить 240 кредитів, з них 180 кредитів (75 %) відведено на обов'язкові ОК, 60 кредитів (25%) – на вибіркові ОК, 26 кредитів (10 %) – на практику, що відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження згідно Стандарту вищої освіти для спеціальності 106 «Географія» першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 10 – «Природничі науки», затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти та науки України від 16 червня 2020 року № 805. (https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/2020/07/10/106_Neohrafiya-bakalavry-1.pdf.) ЕГ констатує, що розподіл ОК та ВБ, обсяг освітньої програми ««Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів»» редакції 2024 року, також відповідає вимогам «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна» (https://karazin.ua/storage/documents/978_m69w4ly9lUkYdcQRbCuWoLfTo.pdf) де чітко регламентовано розподіл навчального часу для аудиторної (не менше 1/4) та самостійної (не більше 3/4) роботи, при цьому у ЗВО прийнято рішення, що за ОК не може бути менше 10 аудиторних годин, також аудиторне навантаження може становити max 60 % від загального обсягу ОК на першому (бакалаврському) рівні освіти, що відображено у НП та підтверджено під час зустрічей у фокус-групах.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст ОПП «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів» 2024 р. має чітку структуру. Викладання ОК відбувається згідно переліку компонент ОПП (https://karazin.ua/storage/documents/1322_1ME4AJRhadfDYdR72uJQ7gp3e.pdf) та навчального плану (https://geo.karazin.ua/wp-content/uploads/2024/08/%D0%9D%D0%9F_106_%D0%B1%D0%B0%D0%BA_%D1%84%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%Bo-%D0%B3%D0%B5%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%Bo%D1%84%D1%96%D1%8F_24-25.pdf). У навчальному плані 2024 р. розподіл кредитів ЄКТС за семестрами рівномірний – переважно 30 кредитів. В ОПП «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів» представлена структурно-логічна схема, яка містить зв'язки, що відображають поступове вивчення та взаємозалежність ОК та їх логічність. Аналіз Робочих програм ОК дає можливість зробити висновок, що ОК включені до ОПП, складають логічну взаємопов'язану систему; РН охоплені змістом ОК; ОК включені до ОПП є обґрунтованими і дозволяють досягти заявлених цілей та РН. Робочі програми ОК розміщені на сайті кафедри фізичної географії та картографії у відкритому доступі для здобувачів освіти та усіх зацікавлених учасників освітнього процесу (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/education/bachelors/>). У контексті формування загальнокультурних, мовних та громадянських компетентностей а також здатності працювати у міжнародному контексті, здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів, досягнення РН, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів ЕГ відзначає, що у ОПП передбачені ОК 1, ОК 4, ОК 5, ОК 6, ОК11, ОК 14, ОК 30 що забезпечують ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 8, ЗК 11, ЗК 12, ЗК 13, та РН 1, РН 3, РН 5, РН 8, РН 10, РН 12, РН 14 . Опитування здобувачів освіти, щодо якості освіти свідчить про задоволеність змістом ОПП (близько 100%), відповідності переліку ОК сучасним вимогам, логічності їх викладання, задоволеності контентом ОПП та якістю викладання, що також відображено на сайті факультету. Опитування учасників освітнього процесу (https://geo.karazin.ua/wp-content/uploads/2025/01/%D0%91%D0%Bo%D0%BA_%D0%A4%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%Bo_%D0%B3%D0%B5%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%Bo%D1%84%D1%96%D1%8F_%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D1%96%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%B3_%D1%96_%D0%BA%D0%Bo%D0%B4%D0%Bo%D1%81%D1%82%D1%80_%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D1%85_%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%83%D1%80%D1%81%D1%96%D0%B2.pdf).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Аналіз ОПП «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів» 2024 року, загальних та фахових компетентностей, результатів навчання, робочих навчальних програм ОК, тематики наукових досліджень 2023 та 2024 року, а також зустрічі із роботодавцями засвідчують, що зміст освітньої програми відповідає предметній області спеціальності 106 «Географія» з галузі знань 10 «Природничі науки», що визначена Стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та дозволяє сформувати у здобувачів освіти необхідні загальні та спеціальні компетентності. Перелік ОК охоплює компетентності та РН, що в повній мірі відображає унікальність ОПП. У відомостях СО поданий перелік ОК, що відповідають змісту програми заявленої предметній області, яка базується на наукових результатах комплексу наук пов'язаних з аналізом, моніторингом та прогнозуванням стану географічної оболонки а також здійсненні досліджень та підготовки фахівців у сфері географії, зокрема: ОК 08 Загальне землезнавство, ОК 12 Метеорологія та кліматологія, ОК 13 Загальна гідрологія, ОК 15 Дистанційне зондування землі, ОК 17 Картографія, ОК 18 Фізична географія материків і океанів, ОК 19 Ландшафтознавство ОК 21 Гіс в географії. Особлива увага приділена ОК які забезпечують необхідні компетентності фахівця географа, розширюють та поглиблюють знання у частині фізичної географії, моніторингу і кадастру природних ресурсів - ОК 28 Основи земельного кадастру, ОК 29 Практикум з фізичної географії, моніторинг і кадастр природних ресурсів, ОК 32

Галузеві кадастри України, ОК 33 Геоєкологічна експертиза територій та ін., які забезпечують досягнення заявлених цілей. Цикл дисциплін вільного вибору ВБ 5 - ВБ 15 сприяють поглибленню знань за спеціальністю, оскільки кожен здобувач може обрати ВБ яка додатково висвітлює об'єктно-предметне географічне поле. Формування у здобувачів освіти здатності розв'язувати практичні проблеми набувається також під час практик (можливість використання новітніх технічних засобів та програмного забезпечення для здійснення метеоспостережень, гідрологічних та біоґрунтознавчих досліджень, топографічних зйомок місцевості з використанням геоінформаційних систем), підготовки курсової та кваліфікаційної роботи, що є особливо актуальним у світлі викликів сьогодення.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Експертна група встановила, що індивідуальна освітня траєкторія на ОПП реалізована згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна» (https://karazin.ua/storage/documents/978_m69w4ly9lUkYdcQRbCuWoLfTo.pdf). Індивідуальна освітня траєкторія формується з урахуванням здібностей, інтересів, мотивацій, можливостей і досвіду здобувачів, ґрунтується на виборі навчальних дисциплін, методів і засобів навчання. Вона відбувається шляхом індивідуального вибору ВБ. При розробці навчальних планів формування вибіркового ОК регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна» (https://karazin.ua/storage/documents/978_m69w4ly9lUkYdcQRbCuWoLfTo.pdf) та становить 25%, ВБ обираються з 2 курсу шляхом заповнення відповідної гугл-форми. На сайті факультету та кафедри можна ознайомитися з переліком вибіркового ВБ (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/education/bachelors/selective/>) їх описом та робочими програмами, а також викладачами, які забезпечують їх викладання. Окрім того викладачі на перших заняттях знайомлять здобувачів із програмами ОК, що було виявлено під час бесід у фокус-групах. Здобувачі освіти також можуть вільно обирати керівників і тематику курсової та кваліфікаційної роботи, базу проведення виробничої та переддипломної практик, усі бажаючі мають можливість академічної мобільності, що було підтверджено під час зустрічей у фокус-групах

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

В Харківському національному університеті ім. В. Н. Каразіна організація практик здійснюється відповідно до «Положення про проведення практики студентів ХНУ імені В. Н. Каразіна.» (<https://karazin.ua/documents/page-3/?search=1&theme=pollozhyennya-rznye>). Практична підготовка за ОПП передбачає проведення чотирьох практик (Навчальна природничо – наукова обсягом 8 ЄКТС у кінці 2 семестру; навчальна професійно-орієнтована обсягом 6 ЄКТС у кінці 4 семестру; виробнича практика обсягом 7 ЄКТС у 6 семестрі та переддипломна практика обсягом 5 ЄКТС у кінці 8 семестру), організація та методичне забезпечення яких здійснюється відповідно до робочих програм практик, що розміщено на сайті (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/education/bachelors/>). В цілому на ОПП практики становлять 26 кредитів ЄКТС та проходять протягом 2, 4, 6, 8 семестрів. Серед ВБ також є практика з природокористування або педагогічна (обсягом 6 кредитів ЄКТС) яку здобувачі освіти можуть обрати за бажанням. Під час навчальних природничо – наукової та професійно-орієнтованих практик студенти на ННГБ «Гайдари» вчаться працювати на сучасному обладнанні. Накази про проведення практик, зразки звітів із супровідною документацією було надано відповідно до запиту ЄГ (<https://office.naqa.gov.ua/d9c7901c-ob39-4317-9432-e9bb42bf4859>). Виробничу та переддипломну практики мають можливість проходити на підприємствах та організаціях відповідного профілю в індивідуальному порядку (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/education/practice/>). Накази про проведення виробничої практики, зразки звітів із супровідною документацією було надано відповідно до запиту ЄГ (<https://office.naqa.gov.ua/3d22dd61-2581-4d7a-9d03-34d0a8f59ba8>). Під час спілкування із здобувачами було встановлено, що періодично здійснюється опитування щодо задоволеності їх практичною підготовкою, а також здобувачі акцентували увагу на тому, що отримані компетентності набуті під час практичних занять ОК професійної підготовки, сприяють набуттю професійних навичок. Під час спілкування з роботодавцями було встановлено, що здобувачі мають високий рівень знань, а їх рекомендації враховуються під час чергового перегляду ОПП в частині коригування обсягу та змісту відповідних ОК, що відображено у протоколах засідання робочих груп, які були надані відповідно до запиту ЄГ (<https://office.naqa.gov.ua/1282c462-e7ae-427a-be09-2174fa093f09>).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Експертна група на підставі збору інформації під час спілкування зі студентами та НПП встановила, що набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок відбувається через: отримання загальних компетентностей в рамках вивчення відповідних дисциплін циклів загальної і фахової підготовки (https://karazin.ua/storage/documents/1322_1ME4AJRhadfDYdR72uJQ7gp3e.pdf): ОК 1, ОК 4, ОК 5, ОК 6, ОК11, ОК 14, ОК 30, що відображено у відповідних робочих програмах освітніх компонентів. Під час проходження навчальних, виробничої та переддипломної практик здобувачі набувають такі соціальні навички: робота в команді, здатності комунікувати у соціальному і професійному середовищі, покращення соціальних компетенцій (soft skills),

використання на практиці умінь планування, самоорганізації, керування емоціями та ін. Під час зустрічей у фокус-групах із здобувачами вищої освіти та роботодавцями виявлено, що вони в цілому задоволені набутими здобувачами вищої освіти соціальними навичками, проте висловили сподівання про перерозподіл загального обсягу ОК 6 “Іноземна мова” за фахом протягом усього терміну навчання, що дасть можливість здобувачам удосконалювати навички з іноземної мови, в контексті активізації участі здобувачів у міжнародній академічній мобільності та з метою вступу на магістерські програми.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Обсяг освітньої програми та окремих ОК реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання, підтверджується аналізом навчального плану. Зокрема аналіз навчального плану показав, що при його формуванні загалом дотримано вимоги «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна» (https://karazin.ua/storage/documents/978_m69w4Iy9lUkYdcQRbCuWoLfTo.pdf). Під час роботи у фокус-групах було підтверджено, що створення ОПП погоджується з Вченою радою факультету, зовнішніми рецензентами та роботодавцями. Здобувачі вищої освіти беруть участь, як члени робочої групи та Вченої ради. Навчальний план ОПП «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів» 2024 р. розроблено для денної форми навчання (https://geo.karazin.ua/wp-content/uploads/2024/08/%D0%9D%D0%9F_106_%D0%B1%D0%B0%D0%BA_%D1%84%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0-%D0%B3%D0%B5%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F_24-25.pdf). Загальне навантаження за ОПП становить 7200 год. (240 кредитів ЄКТС), з яких на аудиторну роботу припадає 2986 год. (100 кредитів ЄКТС або 42 % від загальної кількості годин). На самостійну роботу студента відведено 4214 год. (140 кредитів ЄКТС), що становить 58 % від загального навантаження. Навантаження по дисциплінах розподілено рівномірно, 4-8 кредитів. Щотижневе аудиторне навантаження не перевищує 30 годин, що унеможливило перевантаження здобувачів. Кількість контрольних заходів у семестрі знаходиться в межах допустимих норм. Під час онлайн спілкування, аналізу нормативної бази та відомостей самооцінювання, було встановлено, що на аудиторне навчання відводиться не менше 1/3 від загального обсягу годин, а на самостійну роботу не більше 2/3, співвідношення аудиторних годин та годин самостійної роботи дотримано. У цілому, обсяг освітньої програми та набір ОК дозволяє досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Підготовка здобувачів освіти дуальної форми навчання за ОПП «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів» не здійснюється.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

О П П «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів» забезпечує набуття компетентностей направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку. У контексті формування загальнокультурних та мовних компетентностей, а також здатності працювати у міжнародному контексті, досягнення РН, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів ЕГ відзначає, що у ОПП передбачені ОК 1, ОК 4, ОК 5, ОК 6, ОК11, ОК 14, ОК 30 що забезпечують РН 1, РН 3, РН 5, РН 8, РН 10, РН 12, РН 14 . У контексті формування фахових компетентностей (за стандартом та за програмою) ЕГ та стейкхолдери, (підтверджено зустріччю у фокус-групі), відзначають високий рівень фахових компетентностей здобувачів освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Обсяг ОПП «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів» та окремих ОК відповідає вимогам законодавства. ЗВО тісно співпрацює з роботодавцями в контексті формування змісту ОПП та залучає фахівців-практиків до реалізації лекційних або практичних занять. Освітні компоненти, включені до ОПП, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. ОПП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Освітні компоненти ОПП та освітнє середовище

ЗВО сприяють формуванню soft skills здобувачів освіти, проте здобувачі освіти висловили сподівання про перерозподіл загального обсягу ОК 6 “Іноземна мова” за фахом, ще дасть можливість студентам удосконалювати знання і навички з іноземної мови в контексті активізації участі здобувачів у міжнародній академічній мобільності та підготовки до вступу в магістратуру. Враховуючи повну відповідність, взірцевий характер ОПП за Критерієм 2 за підкритеріями 2.1, 2.2, 2.3, 2.4., 2.5, 2.7, 2.8, 2.9 та не повну відповідність за підкритерієм 2.6. дозволяє ЕГ встановити відповідність за критерієм 2 – рівню В.

Недоліки

Під час зустрічей ЕГ у фокус-групах із здобувачами вищої освіти та роботодавцями виявлено, що вони в цілому задоволені набутими здобувачами вищої освіти компетентностями, проте висловили сподівання про перерозподіл загального обсягу ОК6 “Іноземна мова” протягом усього терміну навчання, що дасть можливість здобувачам удосконалювати навички з іноземної мови, в контексті активізації участі здобувачів у міжнародній академічній мобільності та з метою вступу на магістерські програми.

Рекомендації

ЕГ рекомендує під час чергового перегляду ОПП, здійснити перерозподіл аудиторного навантаження ОК6 “Іноземна мова” з вересня 2025 року.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Аналізуючи загальні правила прийому до ХНУ ім. В.Н. Каразіна (<https://start.karazin.ua/page/document>) та інформацію представлену для вступу на перший освітній рівень, що розміщена на сайті Факультету геології, географії, рекреації і туризму (<https://geo.karazin.ua/applicants/>) ЕГ констатує, що вони розроблені відповідно до чинного законодавства України та затверджені наказом ректора університету. Вони враховують усі вимоги МОН України щодо вступу на освітній рівень «бакалавр». На сайті факультету представлена структурована інформація для вступників на ОП, зокрема: розширена інформація про ОП, етапи вступної кампанії, програму вступних іспитів, сферу працевлаштування, презентацію про університет і факультет, вартість та умови навчання тощо. Це сприяє кращому розумінню процесу вступу та вимог до абітурієнтів. Аналіз зазначеної процедури вступної кампанії на думку ЕГ є чіткою, зрозумілою, гарантує об'єктивність оцінювання та надає можливість подати апеляцію, що і підтверджено на зустрічі зі здобувачами. Правила прийому забезпечують рівні умови для всіх вступників, незалежно від їхнього походження, статі, віросповідання чи інших ознак. Також передбачені спеціальні умови для осіб з особливими освітніми потребами та інших пільгових категорій.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

На основі аналізу правил прийому до ХНУ ім. В.Н. Каразіна (https://karazin.ua/storage/documents/1050_ulbNkJguZyqlPdG9VZZuv7gAJ.pdf) та інформації розміщеної на сайті Факультету геології, географії, рекреації і туризму (<https://geo.karazin.ua/applicants/>) ЕГ констатує, що правила прийому на дану ОП враховують її особливості. У 2024 р. конкурсний відбір проводився за результатами НМТ 2024 (з чотирьох конкурсних предметів), 2023, 2022 рр. та ЗНО 2021 і 2022 рр. (https://karazin.ua/storage/documents/1050_ulbNkJguZyqlPdG9VZZuv7gAJ.pdf), при цьому мінімальний бал для допуску до конкурсу з предметів складав 100 балів (https://old.start.karazin.ua/app/webroot/files/upload/2024/vstup/pravyla_pryjomu/06-05-24/dod5_1-2.pdf), а також з необхідністю подання мотиваційного листа (https://old.start.karazin.ua/app/webroot/files/upload/2024/vstup/pravyla_pryjomu/dod11_2024.pdf). Конкурсний бал розраховувався з урахуванням вагових коефіцієнтів: історія України – 0,35, українська мова – 0,3 та математика – 0,35, конкурсні предмети біологія, хімія, фізика, англійська мова – 0,35, географія – 0,5, українська література – 0,2 (https://old.start.karazin.ua/app/webroot/files/upload/2024/vstup/poriadok_pryjomu/dod-7.pdf). Минулі роки спеціальність “Географія” входила до переліку спеціальностей, яким надавалася особлива підтримка. У 2021 р. цими

можливостями скористалися абітурієнти, які вступали на ОП. Зокрема, призери Всеукраїнської олімпіади університету з географії отримали додаткові 20 балів до оцінки сертифікату ЗНО з географії (<https://www.univer.kharkov.ua/images/polozhennia-olimp2020.pdf>, <http://start.karazin.ua/page/olimpiady>, <http://geo.karazin.ua/applicants/olimpics>). Проте, з 2022 р. спеціальність вилучена з цього переліку. Згідно представленої інформації у вищезазначених документах та в ході фокус-зустрічей з гарантом ОП, ЕГ переконалася в тому, що правила вступу можуть оновлюватися в зв'язку зі змінами в нормативних документах МОН України та внутрішніх документах ЗВО.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Аналізуючи загальнодоступні документи ЕГ констатує, що у ЗВО розроблені та затверджені всі необхідні нормативні документи, що описують практику визнання результатів навчання в інших ЗВО, у т.ч. під час академічної мобільності. Це врегульовано Порядком визнання в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна ступенів вищої освіти, здобутих в іноземних навчальних закладах (https://karazin.ua/storage/documents/547_uXCMwuFBlyAYStbWSUiqaZq6.pdf), а також в університеті функціонує відділ визнання та легалізації документів про освіту. Академічна мобільність є одним із пріоритетних напрямків діяльності університету, що передбачає можливість здобувачів вищої освіти навчатися, проводити наукові дослідження в іншому ЗВО на території України чи поза її межами (https://karazin.ua/storage/documents/545_1H4VhlPlrPHwnNKxAwAHGLE6u.pdf), також наведено перелік актуальних програм академічної мобільності (<https://karazin.ua/mizhnarodna-diialnist/mizhnarodni-proiekti/>). Зазначена інформація є у відкритому доступі, що забезпечує доступність процедур для учасників освітнього процесу. ЕГ переконалася в ході фокус-зустрічей, що атестація здобувачів в умовах академічної мобільності відбувається шляхом співставлення результатів навчання, яких було досягнуто в іншому ЗВО та результатів навчання, запланованих у межах ОП. Результати підсумкової атестації здобувачів вищої освіти переводяться у шкалу, прийняту в Каразінському університеті, згідно процедури, затвердженої на Вченій раді факультету. При наявності підтверджуючого документу з іншого ЗВО з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін робиться перезарахування кредитів з навчальних дисциплін. На основі цього ухвалюється рішення про визнання результатів навчання. ЕГ пересвідчилася, що студентка ІІІ курсу Кухтіна Г. О. у шостому семестрі 2024-2025 н.р. проходить навчання за програмою міжнародної кредитної мобільності Erasmus+ в Університеті Західної Аттики (Греція). В результаті внесено зміни до індивідуального плану, графіку освітнього процесу здобувачки та затверджено їх на Вченій раді факультету. Також, під час спілкування зі здобувачами підтверджено той факт, що їм відомо про можливість визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, у т.ч. під час академічної мобільності.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Аналізуючи відповідну інформацію ЕГ відзначає, що після набрання чинності наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» (№ 130 від 16 березня 2022 року), у ХНУ ім. В. Н. Каразіна затверджено Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (<https://surl.li/vbfjof>). Даний документ знаходиться у відкритому доступі для всіх учасників освітнього процесу, а процедура валідації і визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти представлена детально та зрозуміло. Університет може визнати результати навчання, отримані у неформальній освіті в обсязі не більше 25 % від загального обсягу кредитів за ОП, за якою навчається здобувач (п. 2.4, Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна). Для цього створюється предметна комісія (п. 2.5), яка розглядає подані документи, проводить аналіз їх відповідності робочій програмі освітнього компонента, за необхідності проводить співбесіду та ухвалює рішення щодо визнання результатів неформальної освіти. За свідченням гаранта та здобувачів вищої освіти, практики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, на зазначеній ОП не було. За результатами зустрічей з НПП та здобувачами ЕГ переконалася, що ЗВО не обмежує права здобувачів освіти на розвиток своїх компетентностей поза освітніми програмами шляхом неформального навчання в університеті і за його межами, зокрема сам розробляє такі програми та пропонує їх здобувачам. Також за результатами зустрічі зі здобувачами ЕГ підтверджує той факт, що студенти кафедри практикують неформальну освіту, проте звернень про валідацію і визнання результатів навчання від них до ЗВО не надходило, так як за їхніми словами вони проходили ці курси у вільний від навчання час.

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

За результатами аналізу цього критерію ЕГ відмічає повну відповідність усім підкритеріям. Гнучкість управління навчальним процесом (у тому числі коригування правил вступу та організації навчання) є позитивною практикою, яка враховує нормативно-правові документи МОН України та суспільно-політичну ситуацію. Наприклад, своєчасно розроблений чіткий та зрозумілий коефіцієнтний принцип, за яким розраховується загальний бал для вступу на ОП. Таким чином ЕГ встановлює рівень відповідності за даним критерієм – В.

Недоліки

У рамках цього критерію ЕГ вважає недоліком пасивну академічну мобільність здобувачів, яку можна покращити через проекти віртуальної академічної мобільності та/або через програми академічного обміну. Це на думку ЕГ, допоможе розширити різного роду фахові компетентності та soft skills здобувачів вищої освіти.

Рекомендації

З огляду на виявлені можливості Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, його інтегрованість у європейський і світовий освітньо-науковий простір, ЕГ рекомендує в 2025-2026 н.р. директорам Центру міжнародного співробітництва та Центру позаосвітньої діяльності, деканату, завідувачу кафедри та гаранту активізувати участь здобувачів вищої освіти, які навчаються за цією ОП, в програмах академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Нормативне врегулювання організації освітнього процесу в ЗВО відповідає вимогам чинного законодавства, зокрема Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Стандарту вищої освіти за спеціальністю 106 Географія. На ОПП «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів» реалізуються різноманітні форми і методи навчання та викладання, які сприяють досягненню програмних результатів навчання. Освітній процес за ОПП проходить переважно з використанням традиційних форм навчання (лекцій, практичних, лабораторних занять, самостійної, дослідницької роботи, практичної підготовки у процесі проходження практик, підготовки та захисту кваліфікаційної роботи). Згідно «Положення про організацію освітнього процесу» (https://drive.google.com/drive/folders/1DN01X7j1VyQYMKMltTZrdbSw_XwVDOR3), НПП можуть самі обирати методи, види робіт, форми контролю, які найкраще забезпечують досягнення програмних результатів навчання. Викладачі й здобувачі освіти можуть вільно займатися науковою діяльністю за тематикою, що їх цікавить, проводити наукові дослідження у форматі «Експедиції вихідного дня» та презентувати їх результати. Вибір методів і засобів навчання відбувається з урахуванням досягнень сучасної фізичної географії та картографії. На фокус-групі НПП зазначили, що залежно від специфіки ОК, в освітньому процесі перевага таким методам, як метод демонстрації з використанням мультимедійного супроводу, методи інтерактивного навчання: аналіз конкретних ситуацій, проектування та ін. Навчально-методичне забезпечення ОК розробляється на основі названого вище положення. На зустрічі здобувачі освіти зазначили, що в цілому задоволені методами викладання ОК. ЗВО проводить опитування здобувачів освіти щодо задоволеності методами викладання, однак у відомостях самооцінювання наведені посилання на інші опитування, що не стосуються методів навчання. Врахування результатів анкетувань здійснюється при перегляді змісту ОП та окремих дисциплін, що підтвердили викладачі та здобувачі під час онлайн-зустрічей. Організація освітнього процесу на ОП відповідає вимогам студентоцентрованого навчання, що відображено в «Положенні про організацію освітнього процесу» і підтверджено здобувачами освіти. Аналіз індивідуальних навчальних планів (https://drive.google.com/drive/folders/1DN01X7j1VyQYMKMltTZrdbSw_XwVDOR3) підтверджує можливість здобувачів освіти брати участь у формуванні індивідуальної траєкторії навчання, висловлювати власну думку під час обговорень, обирати тематику дослідницької діяльності (теми публікацій, виступів на конференціях, підготовка наукових, конкурсних робіт), курсової роботи, місця проходження виробничих практик, участь у формуванні форм і методів навчання, відповідно до мети освітньої програми. На фокус-групах це підтвердили здобувачі освіти, студентське самоврядування та випускники.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

На сайті факультету геології, географії, рекреації і туризму (в розділі «Навчання») для здобувачів освіти оприлюднено освітні програми, також там можна знайти розклад занять, графіки проведення іспитів. Розклад із лінками на заняття також доступний у студентських електронних кабінетах до початку аудиторних занять у відповідному семестрі. Робочі програми ОК розміщені у вільному доступі на сайті кафедри фізичної географії та картографії. Інформація про цілі, зміст, результати навчання, тематичний план дисципліни, методика нарахування балів (для денної форми навчання), методи контролю та критерії оцінювання за кожним освітнім компонентом також представлені в робочих програмах. Оприлюднення цих матеріалів здійснюється до початку навчального року, також відповідна інформація оголошується здобувачам освіти на перших заняттях з відповідної дисципліни, а надалі – під час аудиторних занять і консультацій, що проходять згідно встановленого графіка (<https://cutt.ly/oe6Io5uK>) та кураторських годин. Інформація щодо порядку та критеріїв оцінювання, у т.ч. оцінювання певних видів робіт в межах ОК, також доступна у дистанційних курсах на Moodle. Кількість балів за кожне завдання зазначається у відповідних практичних і лабораторних роботах. В опитаній фокус-групі здобувачів підтверджувалось, що на початку вивчення ОК, вони отримують достатню кількість інформації щодо особливостей, цілей, змісту, програмних результатів навчання та критеріїв оцінювання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

ЕГ встановила, що на даній ОПП відбувається поєднання навчання і досліджень, яке регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в ХНУ імені В. Н. Каразіна» (https://drive.google.com/drive/folders/1DN01X7j1VyQYMkMltTZrdbSw_XwVDOR3); діє студентське наукове товариство (<https://geo.karazin.ua/students/scientific-society>). У ЗВО вітається участь НПП та здобувачів першого рівня вищої освіти в організації університетських проєктів, наукових конференцій; проведенні різних заходів за участю Студентського самоврядування; діють студентські наукові творчі об'єднання «Фізична географія та геоecологія» (науковий керівник – С. Решетченко) і «Географічна картографія, геоінформатика і кадастр» (науковий керівник – Н. Бубир). Особливістю наукової роботи студентів ОПП «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів» є її реальний характер – конкретні розробки експериментальних навчальних програм, дидактичних матеріалів, методичних вказівок, словників, наочних посібників, тощо (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/research/student-unions/>). Науково-педагогічні працівники та здобувачі освіти даної ОПП можуть на власний вибір реалізувати свої наукові інтереси. У результаті роботи ЕГ, на фокус-групах було підтверджено, що здобувачі вищої освіти активно залучаються до участі у наукових конференціях студентів та аспірантів, які регулярно проводяться на кафедрі фізичної географії та картографії, зокрема щорічний Міжнародний науково-практичний конференції студентів та аспірантів «Географічні дослідження: історія, сучасність, перспективи», присвяченій пам'яті професора Г.П. Дубинського» (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/conference/infoletters/>), Таліївських читаннях (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/news/30-10-23>). Проводяться так звані наукові «Експедиції вихідного дня» (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/category/news/expeditions>). Відповідність даному підкритерію засвідчують перемоги здобувачів освіти на наукових конкурсах, наприклад, студентка Грекова Є. нагороджена дипломом I ступеня, а Сінчук Д. – дипломом II ступеня на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з галузей знань у 2023/2024 навчальному році (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/news/27-05-24>). На факультеті видається науковий журнал «Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна. Серія: геологія, географія, екологія» – фахове видання категорії А.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Як встановлено ЕГ, робочі програми ОК за даною ОПП оновлюється щорічно, до початку навчального року, відповідно до методичних рекомендацій щодо розроблення, затвердження та перегляду робочих програм навчальних дисциплін, прийнятих у ЗВО (<https://cutt.ly/ewoE3ZeO>). Робочі програми освітніх компонентів оновлюються з урахуванням результатів моніторингу ОП, побажань стейкхолдерів, що зафіксовано у протоколах засідань кафедри фізичної географії та картографії й інших кафедр, що забезпечують викладання ОК на даній ОПП, науково-методичної комісії і вченої ради факультету. РП освітніх компонентів оновлюються через зміни в кількості годин, оновлення тематичного змісту навчальної дисципліни, списків літератури тощо. Участь у конференціях, виконання НДР (<https://cutt.ly/fwocLjks>), дає можливість НПП впроваджувати результати своїх досліджень у освітній процес та регулярно оновлювати зміст ОК за результатами власних наукових досягнень. Зокрема зміст РП ОК16 оновлено з урахуванням основ цифрового представлення рельєфу, підходів до аналізу цифрових моделей рельєфу у програмному середовищі ArcGIS, способів розрахунку вертикального розчленування рельєфу в ГІС; зміст ОК12 оновлено з урахуванням наявності сучасного обладнання для метеорологічних спостережень; зміст ОК 10 – відповідно до можливостей новітніх топографо-геодезичних приладів (GPS-навігатори, електронні тахеометри). Зміст ОК23 оновлено з урахуванням досвіду моніторингових досліджень атмосферного повітря та вод у зарубіжних країнах, а зміст ОК 24 – відповідно до нових екологічних проблеми України та її регіонів в умовах війни, програм створення загальноєвропейської екологічної мережі. Разом з тим, далеко не у всіх ОК перелік літератури подано з урахуванням сучасних публікацій, наприклад, у РП ОК 7 у переліку основної літератури лише 1 видання, опубліковане за останні 5 років, а у РП ОК 8, ОК 10, ОК 27, ОК 28, ОК33 та багатьох інших – жодного. Аналіз РП

показав наявність у них основної літератури, якій понад 15 років, яка є застарілою з урахуванням темпів розвитку географічної науки, зокрема геоінформаційних технологій. Також у РП відсутні електронні лінки на літературні джерела, що ускладнює можливості використання наведеної літератури для здобувачів освіти. ЕГ рекомендує актуалізувати список рекомендованої літератури, доповнивши його сучасними підручниками, навчальними посібниками, монографіями, а також власними публікаціями викладачів ЗВО із забезпеченням активних гіперпосилань на них, враховуючи дистанційний формат навчання.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Експертна група констатує, що навчання, викладання та наукові дослідження на ОПП «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів» відповідають підкритерію щодо інтернаціоналізації діяльності ЗВО. На даній ОПП акцент робиться на створенні спільних публікацій із закордонними колегами, міжнародних заходах, закордонних стажуваннях. Так Н. Бубир пройшла стажування у Варненському університеті менеджменту (Болгарія), К. Борисенко, Ю. Сержантова, В. Пересадько, Н. Попович – в університеті Йорка (Велика Британія); участі у програмах академічної мобільності в рамках Erasmus+ (Н. Бубир, університет Західної Аттики, Греція), викладанні у партнерських університетах (К. Борисенко, Ханчжоуський педагогічний університет (Китай)). Академічна мобільність здобувачів освіти та НПП здійснюється згідно «Положення про порядок реалізації учасниками освітнього процесу Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна права на міжнародну академічну мобільність» (https://karazin.ua/storage/documents/1790_WaoaIpVrBMpk2hs66k9nw4ePw.pdf). Управління міжнародних відносин ЗВО регулярно поширює інформацію про відкриті конкурси та грантові можливості. У результаті роботи фокус-груп встановлено, що НПП і здобувачі освіти мають можливість проходити стажування та підвищення кваліфікації за кордоном, брати участь у літніх школах та міжнародних конференціях, долучаються до міжнародних грантових програм в рамках Erasmus+ та інших. НПП та здобувачі освіти долучаються до відкритих англійських онлайн лекцій, семінарів, таких як лекція з ландшафтного планування проф. Ш. Хайланда (Берлінський технічний університет), лекція з клімату Землі проф. Х.-П. Нахтнебеля (університет природних ресурсів і природничих наук Відня, Австрія), серія майстер-класів від представників британської компанії WSP щодо сучасних практик використання ГІС у земельному кадастрі (<https://cutt.ly/We8Z7hXK>) та ін. НПП та здобувачам освіти забезпечено доступ до міжнародних інформаційних ресурсів Web of Science, Scopus, ScienceDirect, Oxford University Press та ін. (<https://cutt.ly/9woRg5Zg>). Як позитивну практику ЕГ відзначає активну співпрацю в рамках освітніх проєктів з університетами-партнерами: спільне написання статей, участь у міжнародних конференціях з науковцями закордонних університетів-партнерів, пошук фінансування на виконання наукових проєктів за профільною тематикою.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітня програма передбачає проведення дослідницьких виїздів у форматі «Експедиції вихідного дня», що дозволяє студентам проводити польові дослідження, збирати реальні дані та апробувати методи фізико-географічних, зокрема гідрометеорологічних та інших досліджень природних ресурсів поза межами аудиторних занять. На базі ОПП діють студентські наукові об'єднання, що не лише залучають студентів до наукових досліджень, а й допомагають у розробці навчальних і науково-методичних матеріалів, а також у впровадженні сучасних технологій у освітній процес. Позитивною практикою є участь студентів у реальних прикладних дослідженнях – це дозволяє студентам отримати практичний досвід, який безпосередньо застосовується у професійній діяльності.

Недоліки

РП не містять очікуваних результатів навчання, як це передбачено методичними рекомендаціями ЗВО, лише загальні програмні результати за ОПП. Списки основної літератури у багатьох РП мають незначну кількість або взагалі не містять сучасних (не старше 5 років) джерел інформації. У РП відсутні гіперлінки на джерела інформації, що ускладнює доступ здобувачів освіти до них в умовах дистанційного навчання.

Рекомендації

ЕГ рекомендує при черговому оновленні робочих програм (до початку наступного навчального року) доповнити зміст РП очікуваними результатами навчання. Актуалізувати списки літератури у РП, передусім основної літератури, доповнивши їх гіперпосиланнями, включаючи можливості Google Drive, для полегшення доступу до них здобувачам освіти.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Формами контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОПП є поточний і підсумковий контроль, що врегульовано п. 5.3. Положення про організацію освітнього процесу у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна (https://drive.google.com/drive/folders/1DN01X7j1VyQYMKMltTZrdbSw_XwVDOR3). Форми їх проведення та система оцінювання рівня знань визначаються РП за ОК. Останні оприлюднені на сайті кафедри фізичної географії та картографії (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/education/bachelors/>). Поточний контроль реалізується у формі усного опитування, письмового контролю, комп'ютерного тестування, опитування на практичних (лабораторних) заняттях, лекціях (п. 5.3.3). Формами підсумкового контролю на даній ОП є семестровий залік, іспит, звіти з практики, атестація. Підсумкова атестація проводиться у вигляді захисту кваліфікаційної роботи бакалавра, з 2020 р. – атестаційний іспит з географії, визначені ОП та навчальним планом. Терміни їх проведення зазначені у розкладі заліково-екзаменаційної сесії, який оприлюднений на вебсторінці факультету у вкладці – навчання (графік сесії) (https://geo.karazin.ua/graf_ispyt/). У 2022 р. у зв'язку з воєнним станом у університеті розроблено Положення про електронне (дистанційне) навчання в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна (https://karazin.ua/storage/documents/550_FIR6e4q05isZkGVrNjtN4gCI4.pdf). Інформація щодо термінів проведення поточних контрольних заходів у випадку дистанційного навчання своєчасно доводиться до відома студентів через групи у Viber та WhatsApp. Зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів забезпечується відповідно до вище згаданих положень, ці заходи були підтверджені під час зустрічі зі здобувачами. Інформація про форми контролю є доступною для здобувачів освіти у персональному кабінеті студента не пізніше, ніж за місяць до початку сесії, а також оприлюднена на сайті факультету (<https://geo.karazin.ua/academics/schedules/>), кафедри фізичної географії та картографії (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/students/schedule/>) у розділі Розклад занять. ЕГ перевірено, що здобувачі вищої освіти реалізують академічну свободу, самостійно обирають бази проходження практик, наукового керівника та тему дипломної роботи. За запитом ЕГ надано звіти з навчальної професійно-орієнтованої практики (2 курс), виробничої практики (3 курс) і вибіркового видів практик: виробничої та педагогічної. У процесі онлайн спілкування зі здобувачами вищої освіти та НПП, ЕГ пересвідчилась в наявності контрольних заходів та критеріїв оцінювання, їх форми є чіткими й зрозумілими, а також дозволяють встановити досягнення студентами результатів навчання. За потреби, здобувачі можуть отримати роз'яснення під час консультацій з НПП протягом семестру про форми контрольних заходів та критерії оцінювання навчальних досягнень. Графік консультацій є у відкритому доступі на сайті (https://geo.karazin.ua/grafik_konsultatsiy/) та стенді кафедри.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Атестація здобувачів вищої освіти за ОПП здійснюється згідно з вимогами Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 106 Географія галузі знань 10 Природничі науки. В ОП «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів» у восьмому семестрі встановлені наступні форми атестації здобувачів вищої освіти: атестаційний іспит з географії, виконання кваліфікаційної роботи бакалавра, що відповідає вимогам зазначеного Стандарту. Кваліфікаційна робота передбачає проведення самостійного авторського дослідження, яке має на меті отримати практично значущі результати з елементами наукової новизни та виконується за матеріалами зібраними у ході практик. У кваліфікаційній роботі не допустима наявність академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації даних. Роботи перевіряються на наявність академічного плагіату згідно з процедурами, передбаченими внутрішньою системою забезпечення якості освітньої діяльності ЗВО. Це регламентується Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових і навчальних роботах (https://karazin.ua/storage/documents/242_WYooXnyGRcKkoqZbPweutjx2D.pdf) і Порядком проведення перевірки кваліфікаційних робіт на наявність запозичень (https://karazin.ua/storage/documents/552_N7Fu8UFiFvAjGBQhMo8p5U5ww.pdf). Перевірка відбувається з використанням системи Strikeplagiarism.com. Кваліфікаційні роботи здобувачів 2023 і 2024 рр. випуску зберігаються у вільному доступі у репозитарії <https://ekhnuir.karazin.ua/collections/ccb96e98-70fe-4c98-afac-safe3e02e384>. На вебсайті кафедри фізичної географії та картографії є РП «Кваліфікаційна робота», в якій висвітлено мету, завдання цього ОК, подані компетентності, організаційні етапи написання роботи, критерії оцінювання та література (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/education/course/diploma/>), а також представлено програму атестаційного іспиту з географії (https://physgeo.univer.kharkov.ua/files/education/bachelor/exams/2024/prog_exam_2024_physgeo.pdf). Атестація студентів проводиться публічно перед Екзаменаційною комісією, яка затверджується наказом ректора університету. Єдиний державний кваліфікаційний іспит для цієї спеціальності не передбачений.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів визначені Положенням про організацію освітнього процесу (https://drive.google.com/drive/folders/1DN01X7j1VyQYMKMltTZrdbSw_XwVDOR3, п. 5.3), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти (https://karazin.ua/storage/documents/542_Bg7mdfnjbeKU9t9FQOhQnnTb5.pdf, п. 4., Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії для атестації здобувачів вищої освіти, які отримують ступінь бакалавра, магістра в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна (https://karazin.ua/storage/documents/241_SaxEpFKLMu7Emtxnroeb3ZoA.pdf). Усі форми поточного та підсумкового контролю з окремих ОК висвітлені у РП, а саме шкала оцінювання навчальних досягнень здобувачів, критерії, залікові та екзаменаційні вимоги (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/education/bachelors/>), а також дублюються в системі Moodle. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти, останні відмітили об'єктивність екзаменаторів, відсутність випадків конфлікту інтересів або оскарження результатів контрольних заходів під час навчання на ОП, що акредитується. Порядок повторного проходження контрольних заходів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу (https://drive.google.com/drive/folders/1DN01X7j1VyQYMKMltTZrdbSw_XwVDOR3), при цьому повторне виконання контрольних заходів допускається не більше трьох разів, якщо здобувач одержав за певним видом діяльності сумарно менше 50 балів (п. 5.3-5.23). Під час фокус-груп учасники освітнього процесу зазначали свою задоволеність процедурами проведення контрольних заходів та об'єктивністю екзаменаторів. Також було з'ясовано процедуру запобігання та врегулювання конфлікту інтересів та оскарження результатів контрольних заходів (https://karazin.ua/storage/documents/913_as5aKspAR87pO1xPyDyoe9cHI.pdf), котра регламентується Положенням про організацію освітнього процесу, Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти університету (п. 7.12.5 академічна недоброчесність; п. 8.10-8.14 управління якістю освіти). Студенти зазначили, що існує також неформальне вирішення таких питань, зокрема на факультеті є Скринька довіри, на яку будь-хто анонімно може надіслати опис факту порушення прав, скаргу, пропозицію чи запитання. Під час зустрічей з НПП, здобувачами освіти та студентським самоврядуванням ЕГ мала змогу пересвідчитись, що студенти знають про процедури оскарження результатів та у разі необхідності користуються цим. Здобувачі освіти мають змогу подати скаргу до Комісії з врегулювання конфліктних ситуацій у письмовій формі (в паперовому вигляді до Центру документації) або в електронному – на пошту. Представник відділу запобігання корупції Ігор Бойко підтвердив цю інформацію та повідомив, що університет під'єднано до "Єдиного порталу викривачів". Варто зазначити, що упродовж навчання за ОП випадків звернень, оскарження результатів навчання не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна діє політика, стандарти і процедура дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу, яка зафіксована у відповідних документах, таких як: Положення про організацію освітнього процесу (п. 7.10.5 – відповідальність за академічну недоброчесність https://drive.google.com/drive/folders/1DN01X7j1VyQYMKMltTZrdbSw_XwVDOR3), Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти (https://karazin.ua/storage/documents/242_WY0oXnyGRCKkQoqZbPweutjx2D.pdf), Порядок проведення перевірки кваліфікаційних робіт, наукових праць та навчальних видань щодо наявності запозичень з інших документів (https://karazin.ua/storage/documents/552_N7Fu8UFiFvAjGBQhMo8p5U5ww.pdf), Положення про систему забезпечення якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) університету (https://karazin.ua/storage/documents/309_REEavGiG7y3cTqc5gzvsNl7q5.pdf), Кодекс цінностей Каразінського університету (https://karazin.ua/storage/documents/322_kmp5KTJ6sbiEsjMzjoRIhdmG7.pdf). Основним інструментом протидії порушення академічної доброчесності є перевірка кваліфікаційних робіт на плагіат. Перевірку здійснює системний оператор кафедри. Результати перевірки представлені за двома коефіцієнтами: K1 (за фрагментами, що містять більше 5 слів поспіль) і K2 (за фрагментами, що містять понад 25 слів поспіль). За умови оригінальності роботи студент допускається до передзахисту та захисту роботи, за інших умов – надається додатковий термін (три дні) для виправлення та повторного проходження перевірки, результати перевірки фіксуються у протоколі. Здобувачі освіти на всіх етапах освітнього процесу чітко поінформовані щодо неприпустимості прояву академічної недоброчесності. Під час зустрічі ЕГ було з'ясовано, що більшість здобувачів підтверджує найбільш дієвим інструментом популяризації академічної доброчесності у ЗВО роз'яснювальну роботу серед студентів та викладачів. Питання академічної доброчесності розглядаються на кураторських годинах, при викладанні навчальних дисциплін, на початку першого курсу здобувачі знайомляться з Кодексом цінностей Каразінського університету, проектом сприяння академічній доброчесності (SAIUP) (<https://karazin.ua/osvita/akademichna-dobrochesnist/>), Пам'яткою для студентів (https://karazin.ua/storage/documents/557_BZ3vdXOLjJyGaLboHLccjVHul.pdf) тощо. Питання дотримання засад академічної доброчесності розглядають на засіданні кафедри після перевірки

кваліфікаційних робіт. Під час фокус-груп учасники освітнього процесу підтвердили, що інформація з питань політики, стандартів і процедури дотримання академічної доброчесності у ЗВО постійно передається представниками деканату, кураторами академічних груп, науковими керівниками кваліфікаційних робіт до здобувачів ОП. Порушень академічної доброчесності на ОП виявлено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ дійшла висновку, що форми проведення контрольних заходів та критерії їх оцінювання є чіткими та зрозумілими, політика та процедури дотримання академічної доброчесності сприяють досягненню встановленим результатам навчання. Проаналізована ОП відображає значний рівень узгодженості з якісними характеристиками за всіма підкритеріями. Форми проведення контрольних заходів та критерії оцінювання для здобувачів вищої освіти є прозорими та легко зрозумілими. В університеті діє анонімна скринька довіри, а також активно ведеться робота з популяризації академічної доброчесності. ЗВО під'єднано до "Єдиного порталу викривачів". Тому освітня діяльність за цією ОП повною мірою відповідає рівню В.

Недоліки

Присутня недостатня поінформованість здобувачів вищої освіти щодо механізмів та алгоритму дій у разі виникнення конфліктів.

Рекомендації

Керівнику навчального відділу, начальнику Відділу методичної та акредитаційної роботи та директору Центру позаосвітньої діяльності рекомендовано покращити рівень поінформованості студентів шляхом оновлення у 2025-2026 н.р. "Пам'ятки студента", яка всебічно буде слугувати порадином студентам у навчальній, науковій, просвітницькій діяльності та міститиме систематизовану інформацію про унікальні додаткові можливості для студентів тощо. Деканату проводити щорічно (на початку навчального року) просвітницьку діяльність щодо прав здобувачів у разі виникнення конфліктних ситуацій, а також алгоритму їх дій.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Освітній процес за ОПП «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів» забезпечує кваліфікований науково-педагогічний колектив кафедр факультету геології, географії, рекреації і туризму ХНУ імені В. Н. Каразіна. ЕГ встановила, що академічна кваліфікація викладачів, досвід роботи у ЗВО, їхня публікаційна, наукова діяльність відповідають спеціальності 106 Географія. Аналіз структури ОПП і закріплених за ОК науково-педагогічних працівників свідчить, що у цілому кваліфікація НПП дозволяє досягти визначених ОП цілей та ПРН. До викладання обов'язкових ОК залучено 18 НПП у т.ч. 3 докторів наук і 13 кандидатів наук. За інформацією гаранта ОПП С. Решетченко, підбір викладацького складу орієнтований на забезпечення досягнення програмних цілей і результатів навчання. Простежується відповідність спеціальностей НПП та їх професійних здобутків тим ОК, що вони їх викладають, значний досвід науково-педагогічної роботи (14 НПП із 18 мають стаж роботи 10 і більше років). Підвищення кваліфікації НПП реалізують у вітчизняних та закордонних установах, переважно спостерігається його відповідність предметній області дисципліни, яка закріплена за викладачем. Окремі викладачі, задіяні на даній ОПП, беруть участь у атестації наукових кадрів (В. Пересадько, Ю. Прасул). Водночас є певні невідповідності за окремими ОК та предметною областю публікацій викладачів, які їх викладають. Наприклад, викладачі ОК17 і ОК 24 мають лише 3 публікації, що відповідають предметній області відповідної ОК, про що зазначено у таблиці 2 додатків відомостей самооцінювання. ЕГ радить підвищити публікаційну активність викладачам названих вище ОК для повної відповідності ліцензійним вимогам. На думку здобувачів вищої освіти, НПП на ОПП «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів» є висококваліфікованими та компетентними, добре організованими та підготовленими до занять, про що було підтверджено на відповідній фокус-групі та впливає з оприлюднених

результатів опитувань здобувачів освіти (<https://geo.karazin.ua/students/quality>). На зустрічі з випускниками даної ОПП, ЕГ також отримала підтвердження високої майстерності викладачів, що забезпечує опанування студентами відповідних ПРН.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Конкурсний відбір науково-педагогічних працівників у ХНУ імені В.Н. Каразіна відбувається згідно Положення про порядок заміщення посад науково-педагогічних працівників (https://karazin.ua/storage/static-content/source/documents/vakantni-posady/vakantni_posady.pdf). Як позитивну практику ЕГ відзначає, що у ЗВО розроблена і впроваджується Кадрова політика (https://karazin.ua/storage/documents/1010_YmFNloWU6e6qjUq3D4acH7qIm.pdf), спрямована на збереження й розвиток кадрового потенціалу. Названі документи розроблено згідно чинного законодавством і вони містять чітко визначені критерії відбору. Для оцінки документів кандидатів, проведення конкурсного відбору та формування рекомендацій щодо призначення НПП на відповідні посади, створюється конкурсна комісія. Після завершення конкурсу з обраними кандидатами укладаються строкові контракти, що було підтверджено начальницею відділу кадрів О. Громико. Як було з'ясовано на фокус-групі з НПП, переважаючою є практика укладання щорічних контрактів. Підтверджено, що процедури конкурсного відбору є прозорими і сприяють залученню кваліфікованих спеціалістів. Основна увага при відборі приділяється професійній компетентності кандидатів, враховуючи їх наукову активність. При укладанні контракту оформлюється додаток до нього, що містить ключові показники ефективності, виконання яких впливає на рішення комісії щодо укладання контракту на новий строк. Відповідальність за відбір викладачів для окремих освітніх компонентів несе завідувач кафедри разом із гарантом програми, які керуються п. 37-38 Ліцензійних умов.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

ХНУ імені В.Н. Каразіна активно залучає роботодавців, професіоналів-практиків і галузевих експертів до освітнього процесу, підвищуючи його практичну цінність і забезпечуючи актуальність знань, які отримують здобувачі. На ОПП «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів» співробітництво з названими категоріями стейкхолдерів здійснюється через різні форми взаємодії, включаючи безпосереднє залучення професіоналів-практиків до освітнього процесу. Наприклад, вибіркову дисципліну «Клімат Землі», за умови її обрання здобувачами освіти, веде технік-синоптик Харківського регіонального центру (ХРЦ) з гідрометеорології І. Кондаурова (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/news/5-11-21>). Нею також було запропоновано включити до переліку вибірових дисциплін дисципліну «Синоптична метеорологія». Залученню стейкхолдерів сприяє створення філії кафедри у ХРЦ з гідрометеорології (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/about/branches/gidromet>). Під час он-лайн спілкування з роботодавцями та іншими стейкхолдерами, експертною групою було встановлено, що вони активно беруть участь у процедурі захисту звітів з виробничої практики, про що було підтверджено О. Колодяжною – начальницею відділу техногенно-екологічної безпеки та водних об'єктів Регіонального офісу водних ресурсів у Харківській області та іншими роботодавцями на відповідній фокус-групі. Роботодавці також відзначають можливість долучатися до засідань, обговорень і консультацій, що сприяє обміну актуальними знаннями та підтримує високий рівень освітнього процесу. Інформація про ці заходи оприлюднюється на веб-сторінці кафедри фізичної географії та картографії (<https://physgeo.univer.kharkov.ua>) та в її соціальних мережах (<https://www.facebook.com/PhysgeoKarazin>).

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

ХНУ імені В.Н. Каразіна активно сприяє професійному розвитку викладачів через різноманітні семінари, тренінги, вебінари та курси, що проводяться як на базі ЗВО, так і у співпраці з іншими установами, у т.ч. закордонними. Актуальні пропозиції щодо підвищення кваліфікації розміщуються на сайтах відповідних підрозділів, а також сторінці Центру післядипломної освіти. На постійній основі діють наступні програми підвищення кваліфікації: «Конструювання дистанційних курсів для системи змішаного навчання у закладах освіти», «Інновації в системі дистанційного (змішаного) навчання», «Використання відео в освітньому процесі: перші кроки створення відео для освітян», «Українська мова як державна в професійному спрямуванні». НПП, що задіяні на ОПП «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів», регулярно беруть участь у стажуваннях та підвищують кваліфікацію, про що було підтверджено начальником названого Центру М. Татариним. Підвищення кваліфікації здійснюється як згідно графіка, так і за власної ініціативи НПП й передбачає участь у стажуваннях за профілем діяльності викладача, часто за підтримки партнерських закладів. Наприклад, К. Борисенко підвищила кваліфікацію в рамках українсько-шведського проекту «Competence Aid For Ukraine (CAFU)», Ю. Сержантова в рамках п'ятої міжнародної школи педагогічної майстерності «Освіта 4.0 та педагогічна досконалість», Н. Бубир – в університеті Уппсали (Швеція), Б. Шуліка – у Вищій школі туризму і екології у Сухій Бескидській (Польща) і т.д. Загалом всі викладачі мають необхідний обсяг підвищення кваліфікації (6 кредитів ECTS впродовж 5 років). Навчальний відділ

контролює виконання планів підвищення кваліфікації та регулярно аналізує дані анкетування студентів для оцінки рівня педагогічної майстерності викладачів. Ця практика підтверджена під час фокус-групи провідним фахівцем відділу методичної та акредитаційної роботи Ю. Чуйко. У ХНУ імені В.Н. Каразіна діє система заохочення викладацької майстерності, що включає як матеріальні, так і нематеріальні компоненти. Матеріальне заохочення визначається «Порядком преміювання науково-педагогічних і наукових працівників» (https://karazin.ua/storage/documents/556_vv857CFZCanlubAvMir7YBv1Y.pdf). За результатами опитування НПП, ЕГ встановлено отримання матеріального заохочення викладачами, що задіяні на даній ОПП. Система преміювання також враховує результати рейтингувань, за якими найкращі викладачі отримують додаткове преміювання, що сприяє розвитку їхньої професійної майстерності. Кращих викладачів відзначають грамотами й подяками ректора, відзнаками Міністерства освіти і науки України, міської та обласної влади.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Інтеграція роботодавців у освітній процес, зокрема викладання окремих дисциплін (наприклад, «Клімат Землі») фахівцями-практиками. Створення філії кафедри у Харківському регіональному центрі з гідрометеорології, що передбачає вищий рівень співпраці, ніж просто проходження практики на підприємстві. Філія кафедри дозволяє студентам отримувати доступ до актуальних даних, працювати з сучасним обладнанням та виконувати дослідження у реальних виробничих умовах. Це може бути взірцевою практикою для інших ЗВО. Кадрова політика з елементами КРІ є важливим інструментом для покращення якості викладання та мотивації НПП. Наявність університетського «Порядку преміювання» робить процес матеріального заохочення викладацької діяльності більш прозорим.

Недоліки

ЕГ встановлено, що професійна діяльність викладачів, залучених до даної освітньої програми, відповідає академічним і професійним вимогам. Проте, було виявлено недостатню публікаційну активність викладачів ОК17 і ОК24 за їх предметною областю.

Рекомендації

Для забезпечення повної відповідності ліцензійним вимогам щодо НПП на ОПП «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів», рекомендується впродовж міжакредитаційного періоду підвищити публікаційну активність викладачів, що забезпечують викладання ОК17 «Картографія» та ОК24 «Основи геоєкології», одночасно зберігаючи високий рівень виконання підкритеріїв 6.2-6.4.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Під час проведення огляду матеріально-технічного забезпечення, а також інтерв'ювання фокус-груп, ЕГ пересвідчилась, що наявні у ЗВО матеріально-технічні та фінансові ресурси дозволяють досягти визначених освітньою програмою мети, цілей та програмних результатів навчання. Так, усі здобувачі освіти та професорсько-викладацький склад мають доступ до ліцензійного програмного забезпечення (microsoft office, G-Suite for Education, ERDAS Imagine, Digitals, ArcGIS, PIX4Dmapper), навчальної лабораторії фізичної географії, геоєкології та методики викладання географічних дисциплін імені професора Г.П. Дубинського, (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/education/labs/physgeo/>), навчальної станції прийому супутникових даних, метеорологічної станції на ННГБ «Гайдари». Варто відзначити високий рівень наповнення лабораторій якісними, сучасними спеціалізованими приладами (анемометри, шумомір, термогігрометри, люксметри, фотометри тощо) та додатковим технічним обладнанням, як до прикладу мультимедійні дошки, проектори, стаціонарні комп'ютери. В усіх навчальних корпусах є безперешкодний доступ до мережі WI-FI. Навчально-методичне забезпечення здійснюється зокрема через сайт кафедри, де у відкритому доступі містяться усі необхідні навчальні матеріали

(<https://physgeo.univer.kharkov.ua/education/bachelors/>). Також кафедра має власний додаток - Physgeo Karazin (<https://play.google.com/store/apps/details?id=co.median.android.qmraqo>), де дублюється уся інформація, що подана на сайті. Під час акредитаційної експертизи, здобувачі освіти повідомили, що високо оцінюють якість матеріального-технічного забезпечення та мають доступ до спеціалізованого обладнання навіть в умовах дистанційного формату навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

ЗВО забезпечує можливість безоплатного використання викладачами та здобувачами освіти інфраструктури та інформаційних ресурсів Університету, факультету геології, географії, рекреації і туризму, зокрема лабораторіями кафедр та навчально-науковими базами. У корпусах університету, а також укриттях - наявний безкоштовний доступ до мережі Інтернет. Всі учасники освітнього процесу забезпечені безперешкодним доступом до бібліотечного фонду (<http://www-library.univer.kharkov.ua/ukr/>), включно з міжнародними інформаційними ресурсами Web of Science, Scopus, ScienceDirect, Oxford University Press. В ЗВО напрацьована дієва система цифрових інструментів, що забезпечуються освітній процес, зокрема в умовах дистанційного навчання: Moodle-платформа, Е-деканат (<https://online.karazin.ua:1443>), Е-каталог, Е-репозитарій (<https://ekhnuir.karazin.ua/home>). Під час проведення акредитаційної експертизи, ЕГ мала змогу переконатись в ефективності цих інструментів, наповненості інформацією та констатувати високий рівень задоволеності використання їх в освітньому процесі усіма зацікавленими сторонами. Відтак, усі необхідні навчальні та методичні матеріали знаходяться у вільному доступі для здобувачів вищої освіти та співробітників університету. Здобувачі вищої освіти, а також професорсько-викладацький склад мають доступ до корпоративної електронної пошти, яка надає можливість користування зокрема ліцензійними пакетами microsoft office. Також в ЗВО діє Центр колективного користування науковим обладнанням (<https://karazin.ua/korisna-informatciia/tcentr-kolektivnogo-koristuvannia-naukovim-obladnanniam/>), доступ до якого також є безперешкодним.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Задля виявлення і врахування потреб та інтересів здобувачів вищої освіти у ЗВО щосеместрово проходить моніторинг якості освітнього середовища шляхом опитування (<https://karazin.ua/osvita/navchalno-metodichna-robova/monitoring-iakosti-osvitnogo-protcesu/>). Також проводяться тематичні опитування, як до прикладу - опитування «Безпека та довіра» (<https://karazin.ua/news/sotsiolohichne-opytuvannia-laquo-bezpeka-ta-dovira-raquo/>). Під час проведення акредитаційної експертизи, здобувачі освіти повідомили, що неодноразово залишали побажання щодо вдосконалення ОП через опитувальник і також підтвердили врахування цих коментарів під час переглядів ОП. ЗВО активно розбудовує мережу безпечних освітніх просторів, які обладнані усім необхідним для реалізації освітнього процесу. Наразі площа таких просторів становить близько 2000 км2 (безпечний простір «Бункер»), водночас керівництво університету повідомило, що найближчим часом ця площа збільшиться вдвічі та зможе забезпечити посадковими місцями 5 000 осіб. В ЗВО діє Положення «Про особливості користуванням гуртожитками» (<https://surl.li/znsct>) та з 2015 року реалізується університетська програма "Здоров'я студента" (<https://surl.li/gzrwao>), що сприяє формуванню безпечного освітнього середовища. Безкоштовну медичну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у ККП «Міська студентська лікарня». Для підтримки фізичного здоров'я на базі ЗВО функціонує спортивна зала (UniverGym), забезпечений доступ до стадіону та тенісних кортів. Підтримку ментального здоров'я надають фахові психологи на базі Центру позаосвітньої діяльності. Під час перегляду матеріально-технічного забезпечення ОП, ЕГ мала змогу переконатись у тому, що загальноуніверситетські аудиторії, а також спеціалізовані лабораторії містять журнали з техніки безпеки, плани евакуації та обладнані вогнегасниками.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну та консультативну підтримку здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою через застосування студентоцентрованого підходу до навчання, викладання та оцінювання; вибудовану систему комунікацій (із використанням різноманіття інструментів, зокрема опитувань, системи Moodle, кураторських годин тощо); спільне обговорення процесу розроблення, реалізації, моніторингу та корегування ОП; використання передових педагогічних підходів та методів, а також слідуванню прозорим процедурам розгляду скарг/пропозицій здобувачів вищої освіти. Впровадження єдиної, уніфікованої інформаційної бази з організації освітнього процесу - платформи «Moodle», а також використання Е-деканату є гарною практикою, що забезпечує високу якість та ефективність освітнього процесу, навіть в умовах дистанційного навчання. Інформаційна підтримка також здійснюється через веб-сайт ЗВО (<https://karazin.ua/>), сайт факультету геології, географії, рекреації та туризму (<http://geo.karazin.ua/>), сайту кафедри

фізичної географії та картографії (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/>), Е-каталог наукової бібліотеки, а також месенджер-канали (Facebook, Instagram тощо). В ЗВО активно діє Центр позаосвітньої діяльності, що окрім заходів із неформальної освіти, забезпечує й також психологічний супровід під час освітнього процесу як здобувачам вищої освіти, так і професорсько-викладацькому складу ЗВО (психологічна підтримка може давати очно/онлайн; анонімно/надаючи дозвіл на оприлюднення інформації; одноосібно/ групові заняття). Також в університеті сформовані дієві студентські організації (Студентська рада університету та факультету, Студентське наукове товариство, Профспілкова організація студентів факультету), що забезпечують первинну інтеграцію здобувачів вищої освіти до навчального процесу, наповнюють дозвілля здобувачів ВО, надають соціальну та суспільну підтримку. Окрім цього, професорсько-викладацький склад ЗВО, а також здобувачі вищої освіти мають можливість відвідувати навчальний центр «ЛандауЦентр» (<https://karazin.ua/kultura/landautcentr/>) та «ЄрміловЦентр» (<https://karazin.ua/kultura/yermilovtcentr/>). В умовах повномасштабного вторгнення розпочав свою діяльність БФ Kharkiv Karazin University Foundation (<https://karazin.foundation/>), покликаний сприяти захисту наукових, освітніх і духовних надбань Каразінського університету.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЗВО активно долучається до розбудови безбар'єрного простору та забезпечення реалізації права на освіту осіб з ООП. Правила прийому на навчання до Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (<https://surl.li/tootxe>) містять положення про наявність умов для навчання осіб з особливими освітніми потребами та про спеціальні умови участі у конкурсному відборі на здобуття вищої освіти. Від 24 грудня 2019 року в ЗВО діє Положення про організацію інклюзивного навчання у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна (<https://surl.li/bkotge>), а ще з 2018 року напрацьовані чіткі алгоритми супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (<https://surl.li/mhjeqr>). Також, згідно з Положення про організацію освітнього процесу (<https://surl.li/kxvkzf>) здобувачі освіти за потреби, мабуть змогу оформити індивідуальний графік навчання. Фізична доступність забезпечується адаптацією існуючих будівель та споруд - усі навчальні корпуси та гуртожитки обладнані пандусами, ліфтами та вбиральнями для осіб з інвалідністю (у головному корпусі діє 4 спеціалізованих санвузли, у північному корпусі — 8 санвузлів), спеціалізованими кімнатами відпочинку та адаптації, що підтверджує проведене, у 2019 році експертне обстеження на предмет доступності навчальних корпусів та гуртожитків для маломобільних груп населення (<https://surl.li/ospqcl>). Сайт ЗВО двомовний, а також містить версію для осіб з порушеннями зору, що забезпечує доступність інформації. Наразі на ОП студенти з інвалідністю не навчаються, однак серед здобувачів освіти є ті, що мають статус переселенців або знаходяться на території бойових дій - ЗВО забезпечує надання їм пільг, соціальних стипендій та психологічної допомоги, що зокрема підтвердили учасники освітнього процесу під час акредитаційної експертизи.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Статутом Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, визначено, що: "Здобувачі вищої освіти, які навчаються в Університеті, мають право на захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного та психічного насильства" (пункт 20.38, <https://surl.li/tyogti>). Забезпечення цього права регулюється Положенням про врегулювання конфліктних ситуацій (<https://surl.li/vcpilhc>), Положення запобігання та протидії булінгу (https://karazin.ua/storage/documents/913_as5aKspAR87pO1xPyDyoe9cHI.pdf), Політикою гендерних питань (https://karazin.ua/storage/documents/979_IJM6b3PMtXdiDovnpqjxAUOSu.pdf) та дією Комісії з врегулювання конфліктних ситуацій, яка є постійно діючим робочим органом. Під час проведення акредитаційної експертизи, представники органів студентського самоврядування повідомили, що у разі виникнення конфліктних ситуацій чи таких, що пов'язані із дискримінацією, насильством вони обов'язково долучаються до процесу їх вирішення. Для повідомлення про випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання чи інших конфліктних ситуацій здобувачі освіти можуть як анонімно, так і публічно звертатись до кураторів, студентської ради та профспілковою організацією студентів, аспірантів і докторантів використовуючи канали комунікації, що зазначені зокрема на сайті ЗВО. Також на факультеті геології, географії, рекреації і туризму встановлена "схринька довіри", де кожен та кожна може залишити звернення, а на кафедрі фізичної географії та картографії вона представлена ще й у електронному форматі (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/trust-box/>). Впродовж періоду навчання здобувачів вищої освіти, які опановують наразі ОП, а також випускників, які вже завершили навчання - випадків сексуальних домагань, дискримінації, корупції не виявлено. Однак варто зазначити, що учасники освітнього процесу продемонстрували ЕГ високу обізнаність в алгоритмі дій у разі виникнення таких ситуацій. ЗВО також реалізовує антикорупційну політику, зокрема: затверджена Антикорупційна програма університету на 2023-2025 рр. (<https://surl.li/zenytj>), розроблено Пам'ятку щодо запобігання та протидії корупції (<https://surl.li/cwhezsm>), Пам'ятку щодо отримання подарунків (<https://surl.li/jenjmu>), свої обов'язки виконує фахівець з антикорупційної діяльності - Бойко І.А(<https://surl.li/fpsbfa>).

Матеріально-технічні ресурси ЗВО є значними, систематично оновлюються, та включають в себе розгалужену мережу інформаційного та програмного забезпечення; сучасний аудиторний та обладнаний, передовими приладами, лабораторний фонди. Гарною практикою є діяльність у ЗВО Центру колективного користування науковим обладнанням, де оренда обладнання є безкоштовною для усіх учасників освітнього процесу. В контексті повномасштабного вторгнення рф в Україну, та географічного розташування міста Харкова, ЗВО приділяє значну увагу розбудові мережі безпечних просторів («Karazin Hub, «Бункер», «ЄрміловЦентр», «Цифровий простір»), відтак - дбає про комфортність та безпечність освітнього середовища як для здобувачів вищої освіти, так і для співробітників університету. Для усіх учасників освітнього процесу забезпечений безперешкодний доступ до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП, напрацьовані також механізми доступу до усіх необхідних ресурсів у дистанційному форматі. В ЗВО діє єдина, уніфікована платформа для організації освітнього процесу - Moodle, а також Е-деканат, Е-каталог, Е-репозитарій, що забезпечують доступ усіх учасників освітнього процесу до навчальних та методичних матеріалів. Окрім цього, гарною практикою є й забезпечення належних умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами - усі навчальні корпуси та гуртожитки адаптовані до потреби осіб з інвалідністю. В ЗВО напрацьовані чіткі механізми врегулювання конфліктних ситуацій, затверджена антикорупційна програма. Відтак, освітнє середовище цілком задовольняє потреби та інтереси здобувачів вищої освіти за ОП.

Не виявлено

ЕГ рекомендує ЗВО надалі активно працювати в контексті критерію 7.

Рівень А

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду освітніх програм регулюються Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна: https://karazin.ua/storage/documents/542_Bg7mdfnjbeKUtg9QFQOhQnnTb5.pdf. Відповідно до документів та слів гаранта та викладачів, оновлення та перегляд освітніх програм здійснюється щороку. Також, в університеті діє Положенням про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна: https://karazin.ua/storage/documents/579_lMPcAn1N5R9wxFFXq1BEFDqX.pdf. На сайті кафедри можна послідовно переглянути процес перегляду освітньої програми, зокрема проекти та перелік запропонованих змін у хронологічній послідовності згідно положення: <https://physgeo.univer.kharkov.ua/education/programs/discussion/>. На сторінці присутні всі варіанти освітніх програм починаючи з 2019 року. Згідно діючої освітньої програми, обговорення проекту програми проводилось у період з 12 лютого – 12 березня 2024 (https://physgeo.univer.kharkov.ua/files/programs/projects/2024/106_bachelor_physgeo_project.pdf). Запропоновані зміни відображені на сайті документом під назвою "Узагальнення пропозицій, що надійшли під час обговорення" (https://physgeo.univer.kharkov.ua/files/programs/projects/2024/106_bachelor_physgeo_prop.pdf). Але в даному документі не зазначено коли, ким і як ці зміни розглядались і затверджувались. Також, відповідно до ОПП, затвердження програми засіданням кафедри, навчально-методичною комісією факультету та вченою радою факультету відбулося в один день 26 серпня 2026 року: https://geo.karazin.ua/wp-content/uploads/2024/06/106_%Do%B1Do%BoDo%BA_%Do%A4Do%86Do%B7Do%B3Do%B5Do%BE%Do%B3Do%D1%8o._2024_%Do%9E%Do%9F%Do%9F.pdf. Освітня програма затверджена вченою радою університету та введена в дію наказом ректора 29 серпня 2024 року.

Сторінка 22

партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Залучення здобувачів до перегляду ОПП закріплено у Положенні про внутрішнє забезпечення якості освіти: (https://karazin.ua/storage/documents/542_Bg7mdfnjbeKUtg9QFQOhQnnTb5.pdf, п. 7.12.2, 8.10, 8.13, 8.14). Здобувачами, під час зустрічі, також було підтверджено участь у оновленні ОПП та наданні відгуків та рекомендацій. Здобувачі залучаються до процесів перегляду ОПП «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів» декількома шляхами. По-перше, це поточне опитування здобувачів та залучення до складу робочої групи. У звіті самооцінювання вказано що здобувач Дмитрієв С.С. (1 курсу магістратури, 2020-2021 н.р.) надавав пропозицію включити до ОПП ОК «Моніторинг довкілля». Проте в узагальненнях пропозицій, що надійшли під час обговорення, які опубліковані на сайті кафедри, згадки про цю пропозицію відсутні. Також, структурою документу узагальнення пропозицій взагалі не передбачено указання від кого надійшла пропозиція. По-друге, це проведення моніторингу якості освіти серед здобувачів студентською радою факультету кожного семестру (https://physgeo.univer.kharkov.ua/files/education/quality/2024-2025-1/106_bachelor_physgeo.pdf). Варто зазначити, що дана форма за структурою питань не зовсім відповідає поняттю "моніторингу якості освіти", а більше носить характер моніторингу задоволеності освітнім процесом здобувачами. Також, пунктом 2.13 Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти закріплено участь органів студентського самоврядування у експертизі проєктів освітніх програм. У звіті самооцінювання також вказано що на факультеті діє фокус-група, до якої входять старости груп, керівники органів студентського самоврядування, що допомагає висвітлити інформацію щодо пропозицій студентів за ОПП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці активно долучені до обговорення та оновлення освітніх програм. Так, при перегляді ОПП залучалися представники Харківського регіонального центру з гідрометеорології, Регіонального офісу водних ресурсів в Харківській області, ТОВ «ЛІК-ПРОЕКТ», НПП «Слобожанський», «Інтетікс». Участь і свої пропозиції до оновлення програм підтвердили на зустрічі з роботодавцями Кондаурова І. Ю. та Колодяжна О.О. Також, до складу робочої групи входить Кібальчич І. О. (Харківський регіональний центр з гідрометеорології). Кондаурова І.Ю. вносила пропозицію про розширення ОК «Синоптична метеорологія», а Колодяжна О.О. - про введення ОК «Гідрометричні спостереження». Активна співпраця кафедри з роботодавцями підтверджується і новинами публікаціями на сторінці факультету (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/news/8-11-19/>; <https://physgeo.univer.kharkov.ua/news/22-04-19/>). Для постійного моніторингу пропозицій від роботодавців була створена форма-опитувальник: <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScpoHoKl9QfQxH2YtRioY6WV5ZMQX5Chdooyy9BxtR6tOWZcw/formrestric>ted. Але доступ до форми можливий чомусь лише із корпоративних акаунтів.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

У структурі університету працює Асоціація випускників (<https://karazin.ua/universitet/asotciatciia-vipuskniv/>). За даними моніторингу сайту університету, більшість публікацій про діяльність асоціації датуються 2021-2022 роками. Наприклад, результати опитування випускників і роботодавців щодо якості освітніх програм у 2021 році (https://karazin.ua/storage/documents/544_X1f1gRqgIvHybohozmZoetvsx.pdf). На факультеті запроваджена анкета щодо відстеження кар'єрного шляху працевлаштування випускників кафедри фізичної географії та картографії (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/students/careers/>). Також відгуки випускників враховуються у оцінці якості освіти (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/students/quality/>). При зустрічі з випускниками ОПП вони підтвердили проведення опитування випускників, а також поточну участь в оновленні ОПП під час навчання (Божедай І., Сінчук Д., Мищенко Д.). Також, ними підтверджено активне сприяння факультету у працевлаштуванні випускників. Також випускники ОПП залучаються до профорієнтаційної роботи кафедри (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/news/01-04-23/>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

В університеті діє система аудитів освітнього процесу. Регулярно здійснюється опитування учасників освітнього процесу. Результати опитувань аналізуються на засіданнях кафедри та студентським активом. Під час зустрічі з деканом факультету Пересадько В.А. та провідним професіоналом з антикорупційної діяльності Бойком І. А., було зазначено випадки правомірного реагування на випадки скарг щодо якості викладання дисциплін від здобувачів на інших факультетах. Також, описано механізми реагування щодо проявів корупції. Гарант започаткував періодичне опитування здобувачів на основі заповнення анкет. результати опитувань узагальнюються та аналізуються. З останнього опитування, найбільш проблемним питанням є ступінь завантаженості здобувачів самостійною роботою. Також, зазначено що вдосконалено систему моніторингу випускників та роботодавців. За результатами опитувань здобувачів у першому семестрі 2024/25 н.р. були висловлені побажання про зміну навчальних курсів

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Освітня програма акредитується вперше за повною процедурою, попередні три були умовно (відкладені) через воєнний стан. Але, під час удосконалення навчального процесу, було використано рекомендації що були надані при акредитації ОПП «Географія рекреації та туризму» (2021 р.). Серед реалізованих рекомендацій: посилення взаємодії з роботодавцями та професіоналами-практиками, посилення академічної мобільності здобувачів. Задля реалізації рекомендацій, було підписано договори з рядом роботодавців: Харківським регіональним центром з гідрометеорології, Регіональним офісом водних ресурсів в Харківській області, Дніпропетровським центром з гідрометеорології, Полтавським центром з гідрометеорології, Національним парком "Голосіївський". Залучено здобувачів до міжнародних проєктів та мобільностей (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/news/6-12-22/>). Також, було покращено матеріально-технічну базу та оновлено програмне забезпечення освітнього процесу.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

У спільноті університету, факультету та кафедри постійно здійснюється покращення культури якості освіти, що сприяє покращенню ОПП та освітнього процесу. По-перше, це регламентовано щорічною процедурою оновлення та удосконалення освітніх програм. Процедури культури якості освіти визначені вищезазначеними Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті, Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти, а також нововведеними Настанови з якості освіти затвердженими у 2024 році (<https://surl.li/ymuhgv>). Активна участь як внутрішніх, так і зовнішніх стейкхолдерів є важливим чинником у формуванні культури якості. Зовнішні стейкхолдери, зокрема роботодавці, сприяють розвитку ОПП через участь у засіданнях робочих груп, опитувальниках, моніторингу якості знань під час проходження здобувачами практик. Здобувачі освіти залучаються до формування культури якості переважно через опитування або робочі зустрічі, де можуть висловлювати пропозиції щодо освітнього процесу. Наприклад, вони вносили побажання щодо зміни освітніх компонент.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Загалом ОПП “ Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів ” відповідають вимогам даного критерію. В університеті послідовно здійснюються визначені процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми; здобувачі вищої освіти та роботодавці безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми як партнери; враховується інформації щодо кар’єрного шляху випускників та досвід попередніх акредитацій; система моніторингу забезпечує швидке реагування на зміни та побажання всіх зацікавлених сторін. Серед позитивних практик та сильних сторін, варто виділити наступні: наявність чітких політик та процедур щодо забезпечення якості освіти та послідовне оновлення їх відповідно до вимог часу (Настанови з якості освіти затвердженими у 2024 році) ; наявність моніторингу якості освіти студентською радою (хоч і далеко не досконалого); врахування рекомендацій наданих по інших освітнім програмам.

Недоліки

ЕГ встановлено, що більша частина питань моніторингу якості освіти студентської ради не стосуються безпосередньо якості освіти і є малоінформативні; відсутня система повноцінної оцінки якості викладання кожної з дисциплін по проходженню курсу; у формі " Узагальнення пропозицій, що надійшли під час обговорення", не зазначено яким чином вони були враховані та під час яких процедур дані пропозиції розглядалися (засідання кафедри, робочої групи тощо); затвердження ОП програми засіданням кафедри, навчально-методичною комісією факультету та вченою радою факультету відбувається в один день, що робить неможливим внесення змін у разі виникнення зауважень.

Рекомендації

ЕГ рекомендує студентській раді разом з профільним відділом до кінця семестру переглянути та оновити анкету для опитування здобувачів щодо якості освіти та провести оновлене анкетування за результатами поточного семестру; запровадити повноцінне централізоване опитування якості викладання освітньої компоненти по завершенню дисципліни; у формі узагальнення пропозицій зазначати хто саме вніс пропозицію, зазначати розгорнуто яким чином врахована пропозиція та якою процедурою розглядались та затверджувались зміни по даним пропозиціям (відповідні корективи внести для поточного обговорення ОП); переглянути процесуальний порядок затвердження ОП та врахувати дані рекомендації при затвердженні ОП за нинішнім проектом.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила та процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу визначаються Статутом Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (https://karazin.ua/storage/documents/319_tXkirH6oTt59Q9jsLMUeocOfb.pdf), Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна (https://karazin.ua/storage/documents/978_m69w4Iy9lUkYdcQRbCuWoLfTo.pdf), Правилами внутрішнього розпорядку Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (https://karazin.ua/storage/documents/308_x3f4HuDo83Z7WI3rargEYkF3r.pdf), Пам'яткою для студента (https://karazin.ua/storage/documents/557_BZ3vdXOljJyGaLboHLccjVHul.pdf), Кодексом цінностей Каразінського університету (https://karazin.ua/storage/documents/322_kmp5KTJ6sbiEsjMzjoRIhdmG7.pdf). Всі документи розміщені на офіційному сайті університету, є доступними та зрозумілими. Пам'ятка для студента поширюється як в електронному так і друкованому варіанті.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Не менше ніж за місяць до затвердження ОПП на сторінці офіційному веб-сайті ХНУ імені В. Н. Каразіна розміщуються проєкти ОПП для обговорення (<https://karazin.ua/osvita/osvtn-programee/proiekyt-dlia-obhovorennia-1/>). Також, проєкти розміщуються і на сайті кафедри фізичної географії та картографії (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/education/programs/discussion/>). На обох ресурсах вказана електронна пошта для надсилання пропозицій (physgeo@karazin.ua).

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На офіційному сайті ХНУ імені В. Н. Каразіна розміщено всі ОПП діючі ОПП (<https://karazin.ua/osvita/osvtn-programee/backallavrat/>). Також, ОПП за всі роки розміщені на сторінці кафедри (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/education/programs/geo/>). Робочі програми навчальних дисциплін розміщені також на сайті кафедри фізичної географії та картографії (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/education/bachelors/>). На сайті кафедри також розміщено актуальний навчальний план (<https://surl.li/zuwyud>). На сайті оприлюднені анотації вибірових дисциплін для формування індивідуальної освітньої траєкторії (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/education/bachelors/selective/>). На сторінці кафедри розміщена повна інформація про навчальний процес: розклад занять, вимоги до кваліфікаційних робіт, відомості про наукову діяльність тощо (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/>). На сайті факультету геології, географії, рекреації і туризму також розміщено розклад занять, графік проведення іспитів та консультацій, пам'ятки для студентів, відомості щодо мобільності, дозвілля та працевлаштування, рейтинг успішності, результати моніторингу якості освіти тощо (<http://geo.karazin.ua/>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОПП “ Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів ” та оприлюднення матеріалів за нею відповідає вимогам критерію та має взірцевий характер. Зокрема, серед позитивних практик, варто виділити доступність проєктів ОПП та механізму для надання пропозицій як на сторінці кафедри так і на основній сторінці факультету; наявність на сторінках офіційних веб-сайтів університету, факультету та кафедри повної кількості матеріалів для інформування усіх зацікавлених осіб щодо ОПП та діяльності за нею.

Недоліки

ЕГ виявила не повністю висвітлену форму узагальнення пропозицій щодо проєкту ОПП та неопубліковані актуальні наскрізні програми практик.

Рекомендації

ЕГ рекомендує забезпечити більш повне оприлюднення пропозицій що надійшли до проєкту ОПП в аспекті сторін що подали пропозиції та механізму і порядку їх врахування. Оприлюднити на сайті кафедри актуальну наскрізну та окремі програми практики.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямку досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформулювати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків ОП 22775.pdf	qVCS1ruqRLhVVvdzAoVs4mRQiPxtIaUQKb+8qBSL GRE=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Боярин Марія Володимирівна

Члени експертної групи

Бєлова Наталія Володимирівна

Корнус Анатолій Олександрович

Молікевич Роман Сергійович

Гнатюк Світлана Сергіївна